

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica del Fabbri, št. 2, III.Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.Poštno - hranilničnega računa
št. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste št. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6. — za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno petit vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Vseslovenska ljudska stranka. Proti oportunistom.

(17. oktobra v Ljubljano!)

17. oktober bo v zgodovini našega rodu velepomemben. Ta dan se prične uresničevati ideal vseh naših pravih rodoljubov od davnih časov: zedinjena Slovenija! Ideal je to, ki smo ga težko, a z gotovostjo pričakovali. Razvoj stvari je povsem naraven: vseslovenski izobraževalni organizaciji v slovenski krščansko-socialni zvezi mora slediti in se mora pridružiti še vseslovenska politična organizacija.

S. L. S. sklicuje dne 17. t. m. ob pol 12. uri dopoldne v veliko dvorano „Uniona“ v Ljubljani zaupni shod, ki se ga udeležijo tudi zaupniki krščanskega slov. ljudstva s Štajerskega, Koroškega, Goriškega in Trsta ter severne Istre. Na tem shodu se ustanovi enotna politična organizacija krščansko mislečega slov. ljudstva, ki bo združila pokrajinske politične organizacije in tako pomnožila slovensko politično moč.

Sedanji čas je kaj primeren, da se združimo na političnem polju mi Slovenci neglede na pokrajinske meje. Saj nas kličejo k taki tesni združitvi enaka katoliška načela, enaka stremjenja, enake potrebe. Gnilega liberalizma so se otrsli naši bratje na Kranjskem, sledili so jim Štajerci in zdaj je ponosno vstala še solnčna Goriška s trdim Krasom. Do istega procesa pride prav gotovo tudi pri nas. Nihče pa ne bo v hudih bojih, ki se jim v Trstu in Istri bližamo, bolj potreboval modrega navodila in krepke pomoči od združenih in v boju skušenih bratov, kakor mi Slovenci ob Adriji. To nam priča izkušnja kratke dobe našega gibanja.

Zato pa, somišljeniki, kdor le more, drugo nedeljo, 17. oktobra v središče Slovenije, na ustanovitev vseslovenske ljudske stranke! Naj se ta dan v beli Ljubljani postavi temelj politične organizacije za Trst in slovensko Istro. Pomagajmo k svršenju veličastne zgradbe katoliško-slovenske in — katoliško-slovanske vzajemnosti!

LISTEK

Angelj sužnjev.

(Brazilška povest.)

12. Žrtva ljubezni.

Minilo je nekaj mesecev. Gospod Rodriguez je že dalj časa zastopal pokrajine Rio de Janeiro v zbornici kot poslanec. Bil je zdoma, a misli so vohajale le nazaj in ga navdajale z neprijetnimi skrbi, ki so ga mučile že pri odhodu. Marija, edina neizrečno ljubljena hčerka, angelj njegov, kakor jo je sam imenoval, ni bila več tako zdrava in cvetoča kakor v začetku vrnitve iz Evrope.

Kakor mrzla sapa razprši zlate oblacke na večernem nebu, tako je skušala vtiho-tapljena bolezen, ki ji niti najboljši zdravniki niso bili bos, oslabiti in polagoma uničiti mlado Marijino telo.

Sorodniki so mislili, da si je nakopala bolezen s postrežbo uboge sužnje, in večurni govor pri poduku sužnjev na prostem jo je zmučil in ji zasadil kal bolezni v mlada prsa. Drugi so pa trdili, da je le prevelika požrtvovalnost kriva njene bolezni. In vselej jim je odgovorila Marija: „Da bi bila Božja volja umreti mi iz ljubezni do bližnjega, čeprav je največji revež; ali si more misliti kdo lepše smrti?“

In v resnici, vsi, ki so imeli ž njo opraviti, so bili žalostni in potrti, ona pa vesela in vedno dobre volje.

Ko branimo v „Zarji“ katoliška načela in jim skušamo priboriti veljavno v vsem našem zasebnem in javnem življenju, si nabiramo od ene strani vedno večje število prijateljev, ki nam dajo prav, od druge strani si pa tudi nakopavamo precejšnjo število sovražnikov, ki bi nas najraje ugonobili.

Naši sovražniki.

V taboru naših nasprotnikov razločujemo lahko dve povsem različni vrsti. V prvo vrsto štejemo take, ki so nam v edo ma nasprotni, ki vedo, da so načela, ki jih branimo, prava in resnična, ki jih pa prav radi tega, ker so resnična in božja, sovražijo, ker so nasprotna njihovim težnjam in njihovemu delovanju med narodom. Teh ni veliko, pa kakor so bili edno ljudje, ki so vedoma sovražili resnico, tako ne manjkajo taki možje tudi v tržaškem liberalnem taboru. Nekatere zvezde vodnice tržaških Slovencev na političnem, kulturnem in socialnem polju, ki se sučejo krog „Edinosti“, „Narodnega delavca“, liberalne dijaške organizacije, snovanja Sokolov, balkanovskih knjižnic, pevskih in bralnih društev in sličnih „narodnih“ naprav, spadajo brezdvomno v to kategorijo.

V drugo, številno veliko večjo vrsto, spadajo pa vsi oni, ki slepo sledijo tem zvezdam vodnicam, nevede, da se bojujejo proti resnici in pravici. Med temi je ne le mnogo takih, ki bi bili katoličani samo po imenu, ampak celo veliko takih, ki vestno izpolnjujejo svoje verske dolžnosti. Veliko je v tržaških Slovencih mož, ki imajo poleg Kristusovega evangelija, ki ga v cerkvi redno poslušajo, še drug evangelij v „Edinosti“, ki jo pa tudi vsak dan pridno prebirajo in na koje izvajanja bi vsakčas prisegli. Tem revežem ne manjka nič drugega, kakor da bi jim kdo oči odprl, pa bodo naši z dušo in telesom.

Naši prijatelji.

V tabor naših prijateljev smemo šteti samo one, ki ne le odobru-

Pri njej je bdela njena skrbna mati, Florida. Pa skoraj je onemogla; njeno mehkužno telo so premagovale skrbi in težave. Pomagati ji je morala Angela, kar je storila z velikim veseljem. Cele noči je prečula ob njeni postelji in skušala že v obeh ji brati vsako željo in jo izpolniti ter tako vsaj deloma povrniti, kar je ona v izobilju prejela od nje v svoji bolezni.

Marijina bolezen je napredovala z vsakim dnem, zato je žalostna in skrbna mati obvestila očeta o otrokovi bolezni.

Rodriguez se zelo prestraši; takoj zapusti zbornico in gre domov. Potovanja so bila njegova največja zabava in bil je vselej vesel in dobre volje, a sedaj je bil potrt in žalosten, mučile so ga neprijetne skrbi in strah ga je spremljal celo pot in polnil njegovo srce.

V bližini svojega domovanja sreča na konju sužnja in ga vpraša: „Kam ideš?“ „Po duhovna, gospod“, odgovori suženj z solzami v očeh. „Jutri želi prejeti Marija zadnjo popotnico.“

Kakor strela z jasnega neba ga zadenejo sužnjeve besede: izpodbode konja, da beži, kakor bi mu bil sam peklenšček za petami.

Vsa hiša je bila v globoki žalosti in smrtni tišini; le Marija je bila vesela, kakor vselej in krog bledih usten ji je igral prijazen nasmeh.

In zakaj bi jokala in žalovala, saj ve, da se preseli po smrti v domovino večnega veselja. Drugi dan pride duhovnik, ki je pred kratkim podelil sužnjem cele hiše prvo sveto ohhajilo.

Po končani izpovedi se zbero vsi domačini v sobi k pobožnim molitvam za umirajočo.

jejo opravičenost naših katoliških načel, na splošno, ali v teoriji, temveč se jih oklepajo tudi praktično, jih smatrajo za času primerne in jih skušajo takoj uveljaviti. Takih pravih prijateljev, ki bi nas tako globoko razu eli, je sicer že danes precej, vendar bi jih bilo lahko veliko več.

Kdo so oportunisti?

Med taborom naših zavednih ali zapeljanih nasprotnikov in med taborom naših pravih prijateljev se pa misli, utaboriti še neka tretja vrsta, ki se sami štejejo med naše pristaše in prijatelje, ki nam pa nikakor ne veljajo kot taki. Ti so takozvani oportunisti. In s temi se moramo danes nekoliko pomeniti.

Naši oportunisti *) „Zarjo“ zelo hvalijo. Občudujejo njeno doslednost, njen pogum. Navdušujejo se za načela, ki jih list dosledno in pogumno brani, in sploh radi sledijo „Zarji“ toliko časa, dokler ji ni treba nikamor slediti. Toda komaj pride odločilen trenotek, ko stopi „Zarja“, drže se zvesto od stopinje do stopinje svojih načel, s praktičnim sklepom na dan, tedaj nam gospodje oportunisti zamerijo in imajo sto izgovorov proti sklepu, ki je moral nujno slediti iz načel, ki jih tudi oni odobrujejo prav tako kakor mi. Radi so z nami, dokler se samo na suho razpravlja o načelih, ko je pa treba iz besed preiti na dejanja, tedaj jih pa obide nek strah in skoro da so raje pripravljene odpovedati se nam, kakor pa da bi nam sledili v tem odločilnem koraku.

Izgovori oportunistov.

Njihove argumente poznamo. — „Zarja“ — tako pravijo — ima popolnoma prav, da tako odločno brani in zastopa katoliška načela, tudi ima prav, da se mora slede istim načelom priti do tega sklepa, — toda to je vprašanje, če je zdaj primeren čas, da se v tem in tem slučaju tako odločno nastopi. Nam (oportunistom) se zdi da ne. Postopati se bi moralo bolj počasi. doseđanjim navadam se bi moralo bolj prizanašati, saj ni možno vsega tako kmalu popraviti.

*) Latinski „opportunist“ znači po slovensko: pripraven, času primeren, koristen.

Solze oblijo vsakega, ki kleči in moli, sem in tja se čuje ihtenje, le Marija, je vedno vesela. In ko drži duhovnik sveto hostijo v desnici in se bliža k bolniški postelji z besedami „Sprejmi, sestra, zadnjo popotnico našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki te naj varuje vseh skušnjav in spremi v večno življenje“, se ji razjasni obraz poln milobe in nebeske svetlobe.

Ko je vse končano, migne Marija s prstom očetu, ki kleči ob vznožju njene postelje.

Ihteč vstane in stopi bliže.

„Ljubi oče“, začne bolnica s slabotnim glasom, „še neko prošnjo imam do vas, če mi jo uslišite.“

„Dete moje, veš, da sem pripravljen storiti vse, kar je v moji moči.“

„Vem oče, pa se vendar bojim, da mi ne izpolnite, po čemur neizrečeno hrepenim.“

„Govori dete, vse storim za te.“

„Dobro, poslušajte, pa se ne vstrašite. Mislim na svoj grob. Tam v kotu našega vrta se vrste gomile ubogih sužnjev zapuščene in zanemarjene, in v sredini pa mali grob, kjer počiva zamorski otrok, katerega sem srečala pri svoji vrnitvi na hišnem pragu in ki je pred kratkim časom umrl. Glejte ljubi oče, tam v sredini med sužnji poleg malega otroka želim počivati.“

Stemnilo se je očetu pred očmi in iskal je z roko stola, kamor bi sedel, skoraj ga je zapustila zavest, ni pričakoval kaj takega. Ko se nekoliko oddahne, odpočije in pride zopet k zavesti, reče tiho in s tresočim glasom: „Ljubo dete, ne govori tako. Vsi še upamo, da te nam pusti ljubi Bog in ne vzame, kar nam je najdražje.“

Tudi ni prav, da „Zarja“ kar tako udari in sicer javno, nemeneč se zato, bo li iz tega kaj koristi ali morda celo škode. Tako se naša dobra stvar obsovaži, tako podiramo še to malo, kar imamo. Bolje bi bilo čakati, da stvar sama dozori, med tem časom pa k večjemu privatnim potom opozarjati na napake, ki se morajo počasi iztrebiti.

Taka je govornica naših oportunistov. Žal da jih ni premalo. Nekateri jih morda drže za naše prijatelje ki nam dobro želijo in prav svetujejo, mi jih pa držimo za ljudi, ki dobri stvari — morda sicer nevede in nehote — škodijo. Kaj naj sodimo o njihovih izgovorih in pomislekih?

Kaj pravimo ni k temu?

Da bomo pravični, dajmo vsakemu kar mu gre in recimo, da je pač dvojne vrste oportunistem. Oportunistem v dobrem pomenu besede ni nič drugega kakor previdnost in modrost, ki se ne mara prenehati, ampak porabi vsako sredstvo o pravem času. Tak oportunist mora biti vsak pameten človek in takemu oportunistu sledi tudi današnja „Zarja“, ker piše o pravem času proti oportunistom.

Toda tak oportunistem, kakoršen se razodeva v gornjih stavkih, ni več modrost in previdnost, temveč nedoslednost in strahopetnost! Zakaj?

Katoliška akcija v Trstu ni prenegla.

Kdor ni prišel danes v Trst, temveč opazuje že nekaj let sem splet-karenje in rovanje tržaškega liberalizma od početka ricmanjske afere pa notri do najnovjših dogodkov na kulturnem socialnem in političnem polju, ta se mora pač s pametjo skregati, če bi hotel trditi, da je protiakcija od katoliške strani prenegla. — Ne prenegla je ta protiakcija, temveč za las manjka, da ni prepoznala! Tako recite, gospodje oportunisti, pa smo skupaj. O da bi se bil začel ta odpor vsaj nekaj let prej, bi nam bila prihranjena že marsikaka grenka izkušnja in imeli bi današnji boritelji pokazati lepših sadov. Zopet povdarjamo: samo za las manjka da ni

Marija pa se nasmehne; dobro ve in čuti, da so že štete ure njenega življenja, vendar noče žaliti očeta; zato reče: „Božja volja naj se zgodi; lahko še popolnoma ozdravim, pa tudi lahko umrem. In če me božja Previdnost kliče k Sebi, da moram vas zapustiti, ali mi izpolnite željo in me položite v grob, kjer počiva mali zamorček?“

„Drago dete“, ji odvrne oče z hripavim glasom, „tvoja želja mi polni srce z žalostjo in ga skoraj uniči. Pomisli, moj edini otrok, v grobu poleg ubogega sužnja —“

Še hoče govoriti, pa prekine ga Marija in reče: „Ne govoriti tako, ljubi oče, zamorec je otrok Božji kakor jaz, Kristus je preli Svojo Kri za njega in vse sužnje, kakor za me, tudi sužnji so udje nebeskega kraljestva in morda še vrednejši od onih, ki se oblačijo v svilo, srebro in zlato ter pijo iz zlatih čaš. Mali zamorček je v nebesih ter se veseli v družbi angeljev in svetnikov. Ali nas ne uči ovsem tem naša sveta vera?“

Marija govori tiho, počasi in pretirano. Glas njen je slab, oko živo, bistro in polno ljubezni do očeta.

Oče jo pa zre potrt žalosten in zamisljen. „Oče“, šepče Marija, „če vas res mučim s svojo zahtevo, jo opustim, dasi bi mi bilo največje veselje.“

„Ne, ne, Marija, zadnja tvoja želja mi bodi sveta. Vse storim, kar želiš, otrok moj.“

Dalje govoriti ne more. Prevlada ga bolelost in ihteč kakor otrok zapusti sobo.

„O ljubi dobri oče“, govori Marija in gleda za odhajajočim, „Bog bodi tvoja tolažba v urah bridkosti.“

prepozno in v marsičem se opravičeno bojimo, da je že res prepozno; in tu nam prihajajo oportunisti in nam kličejo: Počasi, ne tako hitro! Kako naj se imenujejo taki ljudje, če ne škodljivci katoliške stvari?

„Zarja“ pa tudi res ne dela prenašlo, to nam mora priznati vsak treznomislec tržaški Slovenec. Dobra stvar, ki jo sedaj ona zastopa, se giblje že en čas. Živela je že v krotkem in pohlevnem „Družinskem prijatelju“, a njeno življenje je bilo tedaj skozi štiri leta podobno ponižnemu samotarju, ki se med štirimi stenami svoje celice pripravlja na neustrašeno javno misijsko delovanje. Pa tudi „Zarja“ ni začela koj s „hitrim ognjem“, temveč potrpežljivo, pa strogo dosledno zida počasi naprej in to, kar se oportunistom zdi hitrost, ni nič drugega kakor doslednost! Čemu bi se je sramovali? In če odobrujemo načela, čemu bi se ustrašili posledic, ko je vendar že skrajni čas, da se pojavijo?

Brez odločnosti ne bo nič.

Saj ni možno — pravijo dalje — vsega tako kmalu popraviti. Mi pa pravimo, da se ne bo sploh nič popravilo, če se ne bo enkrat odločno začelo. S samim ljubim čakanjem boljših časov in primernejših momentov ne pridemo daleč. Boljših časov sploh ne bo, če se jih sami ne ustvarimo!

Da se z doslednostjo naša dobra stvar obsovaži in da se podere še to, kar imamo, to so samo prazni izgovori, kakoršne imajo n. pr. occasionarii*), ki morajo pretrgati svoje stare vezi. Saj tega, kar nam naši ljubni oportunisti tu trdijo, ne morejo nikakor dokazati. Iz svojega delovanja nam tega ne bod' dok zali, ker sami niso še odločno nastopili in jih njihova lastna skušnja v tem pogledu ničesar ne uči. Dokazov morejo toraj iskati le pri onih, ki so že kedaj odločno nastopili. A tudi tu jih ne bodo našli, ker vsa zgodovina katoliškega gibanja v Slovenih in drugod jim bo prav nasprotno pričala. Z odločnostjo in doslednostjo se dobra stvar ni obsovažila, temveč podprla in okrepila, ni se izgubilo še to malo, kar se je imelo, temveč dosegli so se najlepši uspehi. Lepa zgradba krščanske demokracije po sosednih slovenskih pokrajinah je sad odločnih, pravočasnih, ne prepoznih nastopov. Kje bi mogli danes govoriti o katoliški Sloveniji, če bi se bili njeni prvoborniki ustrašili oportunistov, ki so se oglašali takrat pri njih, kakor se oglašajo danes pri nas!

*) Occasionarii (latinsko) so grešniki v prostovoljni bližnji priložnosti greha.

Obrne se in upre svoje oči v podobo Brezmadežne na nasprotni steni, kakor bi se ji hotela zahvaliti, da se ji je izpolnila njena zadnja in poslednja želja. In ravno pred podobo, pred katero je storila v tujini obljubo, se ji je izpolnila želja, počivati v gomili poleg sužnja v sredi njihovega pokopališča.

Mislila si je; če počivam med sužnji pa otmem tudi gomile ubogih sužnjevo pozabljenosti in zapuščenosti, ostanem med njimi tudi po smrti in delam za nje.

13.

V sužnjevem grobu.

Tri dni pozneje je ležala na mrtvaškem odru v okrašenih dvorani med cveticami, cvetlica vseh cvetlic, Marija, v snežnobeli obleki, z krasnim vencem na glavi, znak nedolžnosti, in v rokah podobnih vosku zlat križec, pa s sladkim smehljajem na ustnih. Nad njeno glavo visi podoba Brezmadežne Device Marije, pred katero je storila svojo obljubo in ki sedaj tako lepo in mило gleda na smrtno spanje spavajočega angelja.

Hodili so jo kropit ves dan; najprej so se zvrstili domači sužnji starejši, potem mlajši, da vsak izmed njih vidi še enkrat sladko obličje ljubljene gospodične, in glasno ihtoč zapusti sobo.

Zaprlji so krsto in jo okrasili z vencem. Zunaj je stala množica ljudi, ki so prišli z namenom udeležiti se pogreba iz raznih krajev. Sestero belo oblečenih deklic je neslo krsto mimo množice, katero je navdajala globoka žalost in polnila slednjemu izmed njih oči z

Javne napake se morajo javno grajati.

Toda „Zarja“ — pravijo konečno oportunisti — ne bi smela kar tako javno udariti, temveč raje privatnim potom opozarjati na napake. — O ljubi oportunisti, mar mislite, da je uredništvo „Zarje“ zakulisna pisarna, ki se peča z razpošiljanjem prijateljskih pisem in očetovskih opominov na one, ki javno delajo proti razširjenju katoliške stvari med tržaškimi Slovenci? Motite se! „Zarja“ stoji in se bojuje za blagor ljudstva javno proti vsem, ki delajo kakorkoli javno proti ljudskemu blagru. Z rečmi, ki nimajo stika z javnostjo, se v listu ne pečemo. Če pa nima „Zarja“ pravice in dolžnosti povzdigniti svojega glasu javno niti takrat, ko mečejo drugi javno naši katoliški akciji polena pod noge potem sploh ni treba, da list obstoji. Saj prav zato je časopis, da javnost opozarja na javne napake, sicer pustimo list in napravimo prijateljski korespondenčni biró.

Zato pa nehajmo vendar enkrat s škodljivim in napačnim oportunizmom ovirati razvoj katoliške stvari med tržaškimi Slovenci in recimo raje z glavnim ljudskim voditeljem na Kranjskem: „Bolja je o pravem času ena kaplja odločnosti, kakor en škač modrosti!“

Volitve na Goriškem.

Sijajna zmaga slov. ljudske stranke.

Goriški Slovenec je vstal in strl brezbožni in hinavski liberalizem. Ožja volitev v splošni kuriji, ki se je vsrila v torek, je končala s sijajno zmago katoliške stranke. Ko to pisemo, nam ni znen izid samo še v 6 občinah. Po dosedaj došlih podatkih imata kandidata S. L. S.: Fon 10762, Manfreda 10758 glasov, liberalna kandidata dr. Franko 8779, Križnič 8795 glasov. Poraz liberalcev je strahovit, kajti dobili so pri ožji volitvi manj glasov kakor pri prvi. Katoliška večina znaša okoli 2000 glasov. — Kako se bodo jokali pri „Edinosti“, ki je tako tesno združena z agrarci in liberalci na Goriškem!

Kmečke občine!

Te volijo v nedeljo dne 10. t. m. S. L. S. je postavila te-le kandidate: Za okrajno glavarstvo tolminsko: dr. Anton Gregorčič, državni poslanec in Anton Kosmač, župan v Cerknem. Za okrajno glavarstvo gorisko: Ivan Berbuč, profesor in posestnik v Gorici, Miha Marinič, posestnik v Podsenici, Miha Zega, veleposestnik v Kanalu. Za okrajno glavarstvo sežansko: dr. Henrik Stepančič, sodni svetnik v Gorici, Franc Zlobec, posestnik na Ponikvah pri Avberu. Zavedni krščanski možje na Goriškem, glasujte vsi složno za te kandidate!

Poraz liberalcev v Furlaniji.

Tudi v Furlaniji so liberalci propadli. Zmagali so vsi trije krščansko-socialni kandidati: dr. Faidutti, dr. Bugatto in Piccinini. Z liberalci je glasovala velika večina socialistov, pa jih le niso mogli rešiti. Laški liberalci so delali z denarjem, izdali so nad 250 tisoč Kron, ki so jih dobili iz Italije.

solzami sočutja. Ena misel pa je navdajala vse, da ta, ki jo nesejo v grob, se gotovo veseli že v nebesih med svetniki.

Izprevod se je pomikal mimo krasnih cvetic na konec vrta, kamor so že dolgo pokopavali zemeljske ostanke umrlih sužnjevo. Le pridne roke pod nadzorstvom starega Scipio so okrasile prostor z raznimi cveticami, kjer naj počiva Marija. Njen oče Rodriguez je dal skrbno popraviti grobe v bližini Marijine rakve, kamor so tudi uzidali krsto z malim zamorčkom. Dospeli so na mesto in odložili krsto. Vse je objemala in zavijala v plašč neka pritajena notranja žalost, da ni bilo čuti nikakega glasu. Ko pa je duhovnik opravil molitve in zgovarjal zadnje besede: „naj počiva v miru,“ ter blagoslavljal krsto, ki so jo spuščali polagoma v grob, je zagnala množica jok, da se ti je zdelo, kakor bi prestopilo velikansko morje svoje obrežje in drlo z neizprosno silo naprej, tako so jokali, ternali in žalovali, ni ga bilo, ki bi mu ne igrala solza sočutja in žalosti v očesu ob Marijinem pogrebu. Nekatere izmed množice je navdajal čut občudovanja in premišljevanja njegove življenja, druge zopet čut hvalečnosti, vse pa čut ljubezni. Še nikdo izmed Braziljancev pa ni pomnil, da bi počivala hči bogatega in uglednega očeta na lastno prošnjo v gomili ubogege sužnja.

14.

Spomenik.

Nihče ni tako žaloval in ternal pri Marijinem pogrebu, kakor njeni starši; pa nič

Narodni šovinizem*) in narodno gospodarstvo v Gorici.

Premestitev slovenskega učiteljskega iz Koprja v Gorico je dvignila mnogo prahu v italijanskem taboru in mala in večja italijanska naj se proti temu demostriira. Bilo je mnogo klicev, ki naj bi dokazali, kaj naj vse spada med „abbasso“ in kaj med „evviva“; bilo je tudi mnogo aretacij, ki bodo imele razne posledice, padale so tudi bunke in marsikdo si brez potrebe glavo obvezuje. In zakaj vse to? Zato, ker ima priti v Gorico nekaj profesorjev in pa, recimo, okrog sto dijakov, ki bi seveda v Gorici stanovali in ravnotam tudi potrošili na leto nekaj tisočakov, kar bi bila slednjč vendarle neka opora malim trgovcem in obrtnikom. Drugod se pametni ljudje trudijo in trgajo zato, da dobe v svoje središče v svoje mesto kako šolo, industrijelno podjetje ali celo vojake. Gorica pa je hotela delati izjemo in je rekla po svojih pouličnih zastopnikih: Ne! Mi nočemo učiteljskega, mi nočemo dohodkov! Ako je to v interesu mesta samega, ali v interesu obrtnikov in trgovcev, ni treba razmotrivati. Da se to razume ni treba meščanske inteligence to vam pove vsaki hrubovski krojač, le goriška mestna inteligenca, na čelu ji župan Bombig in pa dr. Marani, le taki gospodje niso bili vstanu sprijazniti se z idejo, da je taka šola koristna za občino in občinarje, ker ti ljudje ne pridejo iskat zaslužka ampak dajo zaslužiti hišnim gospodarjem, obrtnikom in trgovcem. Nehote nam pridejo v spomin razni stari nazori, ki so jih svoječasno imeli nekateri naši možakarji, ko so se branili železnice in niso marali, da bi tekla mimo njihovih hiš in posestev, ker so jim bili strmi klanci vir dohodkov. Kako se je vse to spremenilo, kako se dandanes prosjači za železnice! V Gorici pa, kjer je stvar še bolj enostavna, se protivijo šoli, se protivijo novemu viru dohodkov, ko pri tem čisto nič ne izgubijo. Gre pa za italijanski značaj mesta Gorice. Tu pa se prične boriti smešnost z resnico. Ako je Gorica skozi in skozi italijansko mesto, jo taka šola ne bo po slovenila, nasprotno, saj je vendar znano, da velik požire malega, ne pa obratno; naši slovenski dijaki bi se poitalijančili in mati Italija bi bila vsako leto za nekaj mož bogatejša. Ako pa Gorica ni italijanska, no, potem pa ne vidimo vzroka in povoda, da se goriški Italijani borijo za stvari, katerih ni. Omeniti pa hočemo še to, da je naravna nemožnost, da bi kje na svetu bilo kako mesto čisto italijansko ali nemško, ako je obdano z okolico, ki je kompaktno druge narodnosti in še posebej, ako je mesto odvisno od okolice, kakor je to slučaj v Gorici, Celju i. t. d. Nasprotno, taka mesta morajo složno živeti z okolico in mirno čakati razvoj življenjskega procesa, ter skrbeti za blagor občinarjev, kajti to je prva naloga mestnih očetov. Gorica pa je v tem slučaju, kakor glavno mesto dežele še nekaj posebnega.

Dve tretjini dežele sta slovenski, ena pa laška in ta laška tretjina pa o Gorici še nič vedeti noče, noče jo priznati za svojo centrale, kajti goričanski Furlani vidijo svojo centrale v Gradišču. Pa to pravno razmerje, ali, če hočemo razmerje simpatije naj že bo kakoršno koli, dejstvo je, da Gorica nima razlogov postavljati se na šovinistično stališče samoitelijansčine ne iz etnografičnega ne iz narodnogospodarskega stališča, v to tudi nima privoljenja ne od meščanov, ne od deželanov.

*) Chauvinisme (francoska beseda, izgovori šovinizem) znači pretirano in bojaželjno narodnjstvo. Ime izvira od nekega francoskega rekruta, ki se je pisal Chauvin (izgovori Šoven) in ki je v francoski igri „Les cocarde tricolores“ (trobojnice) iz leta 1831. nastopil s sanjaško pretiranim narodnim navdušenjem.

manj tudi sužnji; starši so jokali za hčerjo, sužnji pa za izgubljeno materjo.

V poznejšem času sta dobila Rodriguez in Florida troje otrok, kot neko nadomestilo izgubljene hčerke Marije. Prvemu je bilo ime Teodor, druga dva otroka sta bili deklici, Nežika in Rozika. Vsi trije so bili zelo pridni, staršem le v tolažbo in veselje, toda nobeden enak Mariji. Večkrat je mati Florida vzdihnila in rekla: „Tri otroke imamo, pa Marije ni,“ in vselej je pristavil Rodriguez: „Zato nas je obdaril Bog s tremi, ker en sam ne more nadomestiti Marije.“

Bogataš Rodriguez ni mogel pozabiti umrlega otroka. Marijino naklonjenost in ljubezen do sužnjevo je smatral v življenju za otročjo razposajenost, katero je trpel iz očetovske prizanesljivosti; a sedaj je spoznal pravi njeni čut in ljubezen do sužnjevo. In besede, ki jih je govorila na smrtni postelji: „Ali nas ne uči tako sv. vera?“ so mu zvenele v ušesih in ni jih mogel pozabiti. In le prava živa vera rodi gorečo ljubezen. Gospod Rodriguez je poiskal umetnika, ki mu je napravil po njegovi želji spomenik na Marijin grob. Kip je predstavljal nežnega angelja z Marijinimi potezami iz snežnobelega marmorja z zamorskim otrokom v naročju.

Saj je želela Marija biti vedno med sužnji, kar je razodevala tudi podoba. Spodaj se je pa bliščel napis:

MARIJA RODRIGUEZ
ANGELJ SUŽNJEVO.

Mogočno in veličastno je stala podoba, za njo pa so poganjale širokoperesne evetice. In želja se je izpolnila Mariji. Zapuščen čutiček v vrtu je postal v kratkem najlepši pro-

Slične napake pa je Gorica delala že večkrat in je to tudi njeno usodo že skoraj zapečatilo. Kaj je bila Gorica nekdanj, in kaj je Gorica danes? Koliko se je Gorica povzdignila in koliko je napredovala v 30 letih, ako upoštevamo le italijanski živelj in odštejemo Slovence, ki so v zadnjih letih Gorico takorekoč zavzeli? Gorica je bila nekdanj cvetoče mesto penzionistov, zimska postojanka naše aristokracije. Tam so prebivali najvišji dostojanstveniki in kronane glave, prebivali so v solnčnati Gorici ogrski magnatje, ki so imeli vse polno uradništva in služinčadi. Ponosne in luksurijske ekvipaže so drdale po goriškem tlaku in dolgo let mešale goriški prah. Pa ker je bilo mestnim očetom več na tem ležeče, da se ohrani laški značaj mesta, kakor pa da se odstrani cestni prah in napelje dobra, zdrava, pitna voda, so izostali aristokratski naseljeniki, so izostali drugi ptujci. Pobegnili so penzionisti, ki so v ptujem jeziku govoreč kvarili italijansko pristnost mesta in na mesto kakih 120 bogatih aristokratskih ekvipaž so stali, kako: edino prometno sredstvo goriškega mesta žalostni izvoščeki s svojimi še bolj žalostnimi kljuseti. Sedaj je mesto sicer dobilo električni tram, toda tudi tu se kaže stari greh: šovinizem. Sprevodniki naj rešijo italijanski značaj, zato pa morajo imeti uniforme iz blažene Italije in morajo biti pristni Italijani. Za ohrano tega značaja žrtvujejo gospodarske interese nevede ali bolje rečeno nehote vedeti, da je gospodarski propad tudi naroden propad. Sicer pa moramo pripomniti, da nam pride to še prav. Učimo se na tem vzgledu, da se na podrtjajh drugih, gospodarski dvignemo in postanemo samostojni tudi narodno.

NOVICE.

n Velike priredbe v Ljubljani! V soboto 16. oktobra in nedeljo 17. oktobra bodo razstavi v Ljubljani velepomembni dogodki. V soboto 16. t. m. se ustanovi v Ljubljani naša narodno-občambna organizacija, v nedeljo 17. t. m. pa vseslovenska ljudska stranka. — Slovenci poslanci, slovenski župani, zapniki slovenskih političnih društev iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske se zberejo dan v beli Ljubljani. — Da dostojno praznuje dohod slovenskih veljakov iz vseh slovenskih pokrajin, je odločilo slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“ da v čast ustanovitve vsekoroške ljudske stranke priredi v nedeljo 17. t. m. ob 6. uri zvečer v vseh prostorih „Uniona“ veliko ljudsko slavnost. Tako bo omogočeno slišati udeležnikom tudi odlični zbor „Ljubljane“, in popolni orkester Slovenske Filharmonije, ki je že obljubil svoje sodelovanje. Poleg tega sodeluje še več odličnih moči tako da bo tudi ta večer nekaj posebnega. Zato pohitimo navdušeni v Ljubljano, kjer nas slovenski bratje sprejmejo z odprtimi rokami.

n Klub naših somišljenikov v Trstu. Somišljeniki v Trstu se shajajo v restavraciji „Lavdon“ poleg gledališča „Fenice“ v ulici Stadion št. 10. Na razpolago nam je v tej restavraciji klubova soba. Prvi sestanek somišljenikov S. L. S. je prihodnji četrtek 14. t. m. ob 7 1/2 uri zvečer.

n Narodna delavska organizacija se je po naših člankih konečno vendarle dala prisiliti, da se v svojem glasilu „Nar. delavec“ iz dne 2. oktobra sama sebe izpove za popolnoma brezversko in brezbožno. Njena izpoved se glasi: „Vidite, klerikalce samo bodi, ker se mi nočemo postaviti na stališče klerikalnega namazanja, ker vejo, da ne bomo nikoli odobravalji in priznavali verske naloge v boju za izboljšanje gnetovih razmer, ali z drugimi besedami:

stor, kjer dela in skrbi Marija tudi po smrti med sužnji. Njen grob so sužnji slavili in častili kot svetišče ter ga krasili sličerni dan z svežimi cveticami. Vrsta lepih ličj je poglala in bujno rasla na njenem grobu. Zasadiła jih je Angela in skrbno gojila. Vsa večer po končanem delu so se zbrali vsi sužnji okoli njenega groba in kleče molili za dušo ranje Marije, katero so v življenju neizrečno ljubili.

Do pičice natanko pa je izpolnil Rodriguez, kar je obljubil umirajoči Mariji, nadaljevati njeno delo. Ustanovil je duhovniško na lastne stroške, kjer je zamogel dohovek vzdrževati domače hiše in bližnje okolice redno počivati.

Še več. Klečeč na Marijinem grobu je sklenil potegniti se v zbornico za uboge sužnje in jim priboriti prostost ter odpraviti sužnjevo v celi Braziliji.

In res, v kratkem času so razpravljali v zbornici o svobodi sužnjevo. Nastopil je Rodriguez s svojimi somišljeniki in zasijala je leta 1888 zlata svoboda ubogim zamorskim sužnjem po vsej Braziliji.

Marijin trud in napor ni bil zaman. Kratak čas svojega življenja ni porabila kot večina njenih vrstnic v brezdelstvu in nečimernosti; velik je bil njen namen, kateremu je žrtvovala vse svoje mlado življenje. In izpolnilo so se besede modrijana o Mariji, ki pravi: „Zgodaj si končala,“ pa veliko storila.

Konec.

ker odkrekzmo peklu in hudiču vsako pravico na tem svetu. Tu živimo, tu moramo delati — posmrtno življenje in misli o njem ne smejo biti orožje strank. — Tako je torej atilistiše N. D. O. proti veri. Na ta izjava bolj veseli, kot žalosti, ker vemo čim več struno napenjajo, bo tem prej počila. Bog daj, da bi kaj kmalu! K tej izjavi se še povrnemo. Za danes samo to: Noben količnik krščanski delavec ne more po svoji vesti biti član N. D. O.! Tako izsredenje od strani vodstva N. D. O. mora izzvati krepak odpor od strani članov, ki se zavedajo svojega krščanskega imena!

n Za ravnatelja premeščenega slovenskega učiteljskega v Gorici je imenovan dosedanji ravnatelj slovenskega oddelka v Kopru, profesor in šolski svetnik Bežek. Iztotako so premeščeni tudi vsi slovenski profesorji iz Kopra v Gorico.

n Premeščenje v duhovščini. Č. g. Hadrijan Brumen pojde za duh. pomoč. k sv. Jakobu v Trstu; na njegovo mesto k župniji Dev. Marije večje pride č. g. Rud. Saversnik, dosedaj kaplan v Škedenju. V Škedenju pride za kaplana č. g. Ernest Mladuic, dosedaj kaplan v Izoli. — Ustanovljeno je tudi novo mesto kateheta za šole v Kopru, Miljah, Izoli in v Piranu ter je dotični konkurz že razpisan.

n Italijanska gledališča v Trstu niso s svojimi italijanskimi predstavami prav nič nevarna slovenskemu narodnemu življenju v našem mestu. Tega mnenja je „Edinost“. Zato pa tudi dela v skoro vseh svojih številkih reklamo za italijanska gledališča in objavlja, kaj se bo tam in tam igralo. Ko jo je nek rodoljuben čitatelj opozoril, naj neha v poglavju „tržaška gledališča“ priporočati italijanske predstave, ker da s tem odvrta slovensko ljudstvo od slovenskega gledališča, je izjavila „Edinost“ minolo nedeljo v svoje opravičenje, da bi tako preziranje italijanskih predstav značilo, da Slovenci niso prijatelji kulture. Zato pa svetuje „Edinost“ slovenskemu občinstvu naslednje: „Naj torej naše ljudstvo zahaja k dobrim italijanskim predstavam! S tem se mu bo ukus razvijal in se spopolnil. Ne obdajamo se nikdar s kitajskim zidom pred kulturo drugih narodov, ampak odprimo dobro oči in ušesa.“ — Tako „Edinost“. Nas prav malo zanima, kako odpravi rodoljubna „Edinost“ s svojimi rodoljubnimi čitatelji take vprašanja, kakoršno je vprašanje tržaških gledališč. Nič se ne navdušujemo za italijanska gledališča, pa tudi za slovenski oder se žal ne moremo navdušiti, ker uprizarja pač to, kar najbolj vleče in se ni leni obotavljati uprizoriti niti pohujšljive in že drugod političsko prepovedane predstave. Bolj pa nas zanima, to, da ista „Edinost“, ki se z vsemi štirimi brani in svari Slovence pred pičo uporabo ne italijanske ampak latinske in večerki, ne vidi prav nobene nevarnosti za tržaške Slovence, če so po več ur navzoči pri italijanskih predstavah v gledališču. Mar raznorodujejo tuji jeziki samo tedaj, če se v njih moli in Bog časti? Če se bo „Edinost“ se upala hujskati proti latinskemu bogoslužnemu jeziku, jo bomo lahko zavrnili z njenimi lastnimi besedami: Naj torej naše ljudstvo zahaja k službi božji, če tudi je tam ka melega latinskega vmes. S tem se mu srce požlehti in um spopolni. Ne obdajamo se nikar s kitajskim zidom pred božjo besedo, ampak odprimo dobro oči in ušesa, da jo prav zapopademo in po njej svoje življenje uravnamo! — Sicer pa so to stvari, ki smo jih že davno znali. S takim naukom in dobrim nasvetom naj bi se bila „Edinost“ raje obrnila na zdrso tukejšnjega pevskega zbora bratovščine sv. Cirila in Metoda!

n Priznanje. Z našo zadnjo notico o pevskem zboru bratovščine sv. Cirila in Metoda ter dijalskega podpornega društva v Trstu smo mnogim govorili kar iz srca. Koj naslednjega dne smo dobili iz tržaških slovenskih duhovskih krogov naslednje vrstice: „Najlepša zahvala za krasno zadnjo „Zarjo“. Bog živi urednika!“ — Mi pojdemo po zapričeti poti nevstrašeno naprej in v kratkem zopet spregovorimo v tem smislu.

n Terseglavizem, to je najnovejši pojav v možganih slovenskih svobodomiselncev. G. Terseglav, ki smo ga tržaški katoliški Slovenci slišali pri sv. Ivanu, je lahko ponosen na veliko pozornost, ki mu jo po večerjo naši domači frazozori. Tu e vidi, česa se ves ta Izrael boji: odločnosti in jasnosti v aplikaciji katoliških načel! G. Terseglav je začel prvi v slovenskem časopisju povdrijeti potrebo, da se ne le um posameznika izobrazí v katoliškem smislu, ampak da se ves človek vzgoji v Kristusovem duhu! V tem smislu dela in piše ter vzgaja „Mladost“ naše fante. To je Terseglavova neprecenljiva zasluga. Zato ima on med laživzgojitelji slovenske mladine, med liberalnimi učitelji največje nasprotnike. V svojem glasilu „Učiteljski tovariš“ kličejo primorsko in štajersko učiteljstvo, naj se postavi v bran proti terseglavizmu, kajti nevarnost je, da okuži slovensko deželo in ubije svobodomiselnost, ki jo drže še pokonci učitelji „Zavezarij“.

n Polenika med „Slovenec“ in „Edinostjo“ je večsi res zanimiva. Posebno interesantna postane, če sili „Slovenec“ vanjo, naj se o kakem percem vprašanju načelno izjavi. Takrat se pokaže vsa duševna revščina ali pa, če hočete, hinavščina tržaškega dnevnika. „Slovenec“ je vprašal „Edinost“, čemu da še vedno molči o tem, kaj si o skupščini dijaškega podpornega društva v Pazinu misli; dalje zakaj ne pove,

kaj se ji glede goriških volitev zdi. Očita ji korčno, da so se v Trstu zaradi pecca Štreklja tri dni in tri noči jokali. — No, kdor ne pozna „Edinosti“, bi bil od nje, kot se to spodobi značajnim listom pričrkoval, da se načeloma izjavi, na kateri strani stoji v teh važnih vprašanjih. No, mi ki že davno vemo, da nima „Edinost“ niti toliko močnatosti, da bi povedala, kaj njena stranka misli in sodi, seveda nismo pričrkovali jasnega odgovora, pač pa smo gledali, s kako zvijačo si bodo tržaški kavarnarski politiki pomagali iz zage. In res zvijačnost in neumnost „Edinosti“ je nadkrilila vse naše pričrkovanje. V nedeljski številki smo brali sledeče duševno ubožno spričevalo tržaških politikov:

„Trojen odgovor „Slovencu“ „Slovenec“ nam očita, da si ne upamo povedati svojega mnenja o dijaškem podpornem društvu v Pazinu in Salezijancih. Na to odgovorjamo, da smo povedali svoje mnenje že davno pred občinim zborom in storili svojo dolžnost kakor narodni publicisti. Ako so merodajni krogi drugačnega mnenja, se nam ne zdi narodni stvarni koristno, ako bi prilivali olja v ogenj, ko itak ne more nič premeniti na stvari. — Dalje nas vprašuje „Slovenec“, kaj in kako mislimo o ožjih volitvah na Goriskem? Kaj mislimo? Da bosta izvoljena ona dva kandidata, ki dobita največ glasov, ako bo glavna volivna komisija znala pravilno sešteti glasove, o čemer pa nismo prepričani po tem, kar se je dogodilo v št. Petru povodom glavnih volitev. — „Slovenec“ pripoveduje dalje, da smo radi Štrekljevega pecca tri dni in tri noči v našem uredništvu jokali. To „Slovenec“ poročilo nas je frapiralo, to tem bolj ker si ne moremo prav tolmačiti, kdo mu je mogel izdati tudi to tajnost našega uredništva, ker vendar ni več tu gospe Klemenčičeve.“

To ubožno spričevalo „Edinosti“ ne potrebuje od naše strani nobenega potrđida, ker samo dovolj trdno stoji. Pomilujemo tiste tržaške Slovence, ki si dajo še kaj komandirati od takega glasila in takega vodstva, ki si ne upa niti v tako važnih zadevah, kakor je pazinski konvikt ali pa goriške volitve, jasno svojega mnenja povedati. Če pa le siliš v te može, naj vendar povedo, kaj mislijo, pa se odrežejo, da je njih misel ta, da bosta izvoljena ona dva kandidata, ki dobita največ glasov! „Edinost“ mora držati tržaške Slovence za zelo nerazsodne, ker sicer se jim ne bi upala nuditi take prismodarije. Pa kaj se hoče, tržaški politiki vedo, da je ta način ribarenja v motni vodi najbolj uspešen in zato se še vedno drže te metode, ki jim je pomagala na površje in jih še do danes vzdružuje. Pa „svaka sila do vremena“, pravi Hrvat in ni dvoma, da spregledajo počasi tudi tržaški Slovenci in obrnejo hrbet taki hinavščini.

n Nov naslov ali epiteton je dobila tržaška slovenska mladina v „Edinosti“ dne 1. t. m. Do sedaj smo imeli navado o mladini govoriti, da je rodoljubna, zavedna, nadebudna i. t. d.; sedaj ji je pa dala „Edinost“ nov naslov, ki ji po njenem neziranju bolj pristojno in bolje izraža svojstvo mladine, kakoršno jo vzgojila liberalna struja. V št. 275 beremo dobesedno: „Priporočiti bi bilo slovenski ples z eljni mladini, da ne prezira naša narodna društva (slovnico v roke, g. urednik!), ker le v teh se svobodno govori naš mili jezik.“ — Živela tržaška slovenska plesateljina mladina!

n Ciril-Methodova družba postaja vedno bolj liberalna in svobodomiselná. V svojem glasilu „Slovenski branik“ si upa hujskati mladino proti duhovščini, češ da je nenarodna. Tudi si upa družba primerjati na bogokleten način grob onih dveh mladenčev, ki sta bila lanskega leta 20. sept. ustreljena v Ljubljani s častiljivim grobom našega Odršenika. Jeli to še katoliško? In vendar ima družba na papirju še vedno katoliško-narodno vzgojo v svojem programu. Veliko odbornikov in članov je družbo že večkrat, posebno pa pred zadnjim občinim zborom zagovarjalo, naj to točko v programu spremeni. Nekateri so bili za to, da se reče „krščanska“ vzgoja, drugi so hoteli le „narodno“, večina pa je bila za „svobodomiselnó“. Družba bi bila to tudi storila, toda odločila se je končno za „katoliško-narodno“ samo zato, ker se je v seji odbora poudarjalo, da se s tem da družbi ohraniti veliko katoliških somišljenikov in ljudstva! — Kar je torej pri Ciril-Methodovi družbi še katoliškega, je le zunanje slepilo za nevedne.

n Proti pijančevanju so se začeli na Kranjskem po kratkem presledku zopet krepko in živahno gibat. Društvo „Abstinent“ je dalo na deželno vlado vlogo, v kateri prosi, naj se ne dovoli na Kranjskem nobena nova gostilna več, še manj pa kaka nova žganjarna. Dalje je vložilo isto društvo na deželni šolski svet prošnjo obsegajočo 12 točk, kako in kaj naj dela šola proti pijančevanju. Iztotako misli naprositi imenovano društvo tudi deželni zastop, ki se tako zelo briga za povzdigo narodnega gospodarstva, naj zamaši tisto luknjo, skozi katero gre iz dežele ven toliko milijonov in ki se kliče nezmerno popivanje. Ljubljanski „Škofijski list“ primaša poziv vsej slovenski duhovščini na skupen znaten odpor proti alkoholizmu kot najhujšemu nasprotniku krščanskega življenja in uspešnega pastirovanja. Ta poziv se bo poslal vsej slovenski duhovščini tudi izven ljubljanske škofije. Snuje se tudi učiteljska protialkoholna zveza.

n Tržaški deželni zbor v boju proti alkoholizmu. — Kaj imamo mi storiti? — Naš de-

želni zbor je imel 6. t. m. živahno protialkoholno debato. Na dnevnem redu je bilo podaljšanje „zakona glede obč. davka na žgane pijače“. Soc. dem. poslanec dr. Puecher je pri tej priliki povdarjajoč stališče soc. demokracije, ki je protivno vsem davščinam na užitnine, izjavil, da so soc. dem. poslanci za ohranitev tega davka le tedaj, če se isti porabi v protialkoholne boje in izobraževalne svrhe. Predlagal je, naj se sedaj v prvem letu, da se ne obremeni preveč obč. račun, porabi ena polovica tega davka, pozneje pa ves ta davek v protialkoholne namene. Ital. liberalni poslanci se pa smatrajo za najboljšje protialkoholno bojno sredstvo le podražanje alkoholnih pijač.

Slov. posl. dr. Slavik je zavzel stališče, ki je tudi mi odobravamo, in je izjavil, da soslov. zastopniki za podražanje alkoholnih pijač kar je sredstvo za omejevanje pijančevanja, da bi bili pa tudi za to, da se porabi ta davek naravnost v protialkoholne svrhe in bi glasovali za Puecherjev predlog, ako bi bil določeneje izražen, kako naj se porabi ta denar. Ali je moralno ali nemoralno, da se zla sredstva iz alkoholizma porabljajo v pobijanje istega zla, kakor trdi soc. demokracija, ne bomo tu razpravljali. Dejstvo, da čim cenejše so alkoholne pijače, tim več se pijančuje, da je toliko večja duševna in vsled tega tudi socialna mizerija, nam kaže dovolj jasno pot, po kateri naj se tudi gre v boj proti alkoholizmu.

Obenem je pa tudi nujno potrebna ozobrazba in vzgoja v tem smislu ter boj. Za to je pa potreba tudi gmotnih sredstev. Sedaj je bil precej ugoden trenutek za dobavo sredstev v te namene. Žal, da je „manjkal konkreten predlog“.

Predvsem pa manjka tako med Slovenci, kakor tudi med Italijani, izobraževalnih, vzgojevalnih in bojnih protialkoholnih organizacij. Brez tega ni pričakovati „boljšanja“ v tem oziru. Brez teh je tudi „narodna“ stavba v svojem temelju izpodkopana. Zboljšanje socialnih razmer more še pospeševati zlo alkoholizma!

In gotovim krogom bi še s povdarmom zaklicali: Pa versko vprašanje?

Zato izražamo danes trdno upanje, da se med nami v kratkem v tem oziru krene na pot — dela. Ne mirujemo preje!

Iz ljubezni ne le do ljudstva, ampak tudi do naroda bi si drznili izdati našo gorečo željo, da bi se tudi med somišljeniki dr. Slavika našli možje, ki bi resno vzeli to stvar v roke. Potem bomo lahko poslali peticije na naš deželni zbor za podpore, in dr. Slavik bo v prijetnem položaju, staviti in zagovarjati konkretne tozadevne predloge. Soc. demokrat. poslanci ne bodo pozabili sedajnega nekonkretnega predloga. Sinovi slovenskih očetov in mater, oboževalci dvatisočletne kulture, bodo gotovo pozdravljajoč glasovali za take predloge, da se iznebe „barbartsva“ kulturnih Slovencev. Za našo rešitev na delo!

n Sokolski odsek mislijo ustanoviti drugo nedeljo dne 17. okt. v Barkovljah, kjer ljudstvo tako zelo časti rožničevsko Kraljico nebeško. Zavedni katoliški Barkovljani se ne smejo udeležiti tega ustanovnega shoda, da ne pomagajo tako svojo mladino odtujiti krščanstvu, kar je pač končni namen sokolske organizacije.

n Učni načrt verskega pouka za ljudske šole v slov. jeziku in te diskidan in ga te dni začne razpečavati škof. ordinariat. Vsi, ki poučujejo versvo v slovensčini, naj si ga čimprej kupijo. Cena bo krog 40 vinarjev.

n Miramarski park bo do povrnitve nadvojvodinje Marije Josipe, t. j. do 16. t. m. otvoren občinstvu.

n Hrvaški dijaki v Dalmaciji se pridno gibljejo. Katoliško misleči visokošolci in abiturienti so si ustanovili v Spljetu svoje akademično ferialno društvo z imenom „Pavlinovič“.

n Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju se preseli dne 1. oktobra t. l. v večji in lepši lokal g. Ivana Pownondra, VI. Wallgasse 2= (nasproti Raimundovem gledališču). Dejstvo da število članov in zanimanje za društvene prireditve vedno narašča, navdaja odbor s posebnim veseljem. S podvojenim navdušenostjo bodemo tudi v bodoče skrbeli „Stražanom“ za potrebno razvedrilo in pošteno zabavo. Vsako nedeljo in praznik zvečer se bodo vršila predavanja v društvenem lokalu in izposojevale knjige Vljudno vabimo tudi letos gospe in gospice pevke, gospode pevce in vse, ki se zanimajo za tamburanje, da se zopet snidejo ter s petjem in godbo priredijo članom večkrat prijetne večere. Srčno dobrodošli vsi, ki nanovo pristopijo! — Prihodnja slovenska služba božja se vrši, kakor navadno, drugo nedeljo v mesecu, t. j. dne 10. oktobra t. l. ob 1/2 3. uri popoldne v cerkvi sv. Antona, XV. Puthongasse 16. Po službi božji je prijateljski sestanek v društvenem lokalu.

n Posnemajte! Dobrotna roka je darovala je „Zarji“ dve K podpore. Bog povrni in daj da moremo kmalu zopet beležiti nov dar. Upravništvo.

n Zimski vozni red na drž. železnicah. — S 1. oktobrom t. l. se uveljavi na progah ces. kr. drž. železniškega ravnateljstva v Trstu zimski vozni red. Napram poletnemu voz. redu so sledeče nebitvene spremembe:

Vlaka št. 25 in 48 preneheta voziti med Jesenicami in Bledom.

Na progi Divača-Pula se ustavlja vlak št. 313 na postajališčih Heki in Zminj.

Na progi Trbiž-Jesenice se opustita vlaka št. 1720 in 1721; na progi Ljubljana j. ž. Trbiž vlak št. 1722; med Trbižom in Rateče-Belopečjo pa vlak št. 1727.

Na progi Ljubljana drž. kol.-Kamnik se opustita nedeljska in prazniška vlaka št. 2158

in 2159, na progi Gorica j. ž. Ajdovščina pa vlaka št. 1157 in 1158.

Izven direktnih voz, ki se že sedaj v prometu, bo vozil v zimski seziji pri brzovlakih št. 1, 2, 507 in 508 po en štiriurni voz I, II in III razreda, pri vlakih št. — in 2 tudi en spalni voz med Trstom c. kr. drž. žel. in Monakovim, nadalje med Trstom in Franzensfeste kakor tudi med Trstom-Bischofshofenom pri vlakih št. 17 in 20 en voz I in II razreda. — Po tem novem voznem redu je možno priti iz Trsta v Berlin, na severno Nemško v 23 urah, če se porabi vlak, ki odlazi iz državnega kolodvora ob 7. uri 48 minut zjutraj.

n Novi londonski župan, ki je bil izvoljen 29. m. m. in se piše John Knill, je katoličan Knill je iz bogate družine in znan kot velik dobrotnih ubožcev.

n Istrske saline pri Kopru, Piranu in Strunjano so dale leta 1908. 213 tisoč kvintalov bele in 81 tisoč kvintalov sive soli, ki se je prodala za nekaj več kot štiri milijone in pol Kron. Letina prejšnjega leta 1907. je bila veliko boljša in je vrgla dober milijon Kron več.

n Po miloščenju. Radi umora obsojenci Nanut iz Štandreža pri Gorici, ki je bil svoj čas obsojen v smrt na vesalih, je bil sedaj pomiloščen v desetletno ječo.

n Belgijski katoliški shod se je končal te dni v mestu Mecheln. Vršil se je ob veliki udeležbi in z velikim sijajem. O posameznih strokah so razpravljali v 18 raznih skupinah in se posvetovali o vprašanjih, ki so važna za dušni in gospodarski blagor ljudstva. Udeležili so se običnega zbora kardinal Mercier, predsednik državne zbornice in senata, apostolski nuncij, vsi škofi Belgije, južnični, železniški, minister za umetnost in znanstvo in drugi. Šolski odsek je sprejel resolucijo za popolno enakopravnost državnih in katoliških šol. Na slavnostnem zborovanju je nastopil tudi škof orleanski iz Francoske, ki je dejal, da razmerje med ljudstvom in višjimi pastirji na Francoskem ni bilo še nikdar tako pristržno ko sedaj in da goji na jbolše nade za katoliško cerkev na Francoskem. Slavnostnega spredoda se je udeležilo 60 tisoč oseb od najvišjih dostojanstvenikov pa do prostega delavca in kmeta.

n Veliki železniška nesreča. Pri postaji Referato v Italiji je zadel osební vlak po noči v neki tam stoječi tovorni vlak. 20 oseb so mrtvih potegnili iz razbitega vlaka, mnogo oseb je ranjenih.

n Avstrijsko zrakoplovstvo. Vzlet prvega avstrijskega vodilnega zrakoplova. Minula nedelja bo ostala avstrijskim zrakoplovcem še dolgo let v spominu, kajti istega dne se je dvignil prvi avstrijski zrakoplov na krmilo v zrak. Zgradil ga je na zelo primitiven način 18letni A. Renner v Gradcu in ga imenoval „Estarc I.“ Prvi poskus poleta se je izvršil jako ugodno. Zrakoplov je z lahkoto zletel kvišku, jedino nek vijak pri krmilu je bil premalo pritrjen in je povzročil, da je krmilo odletelo. Vzlic temu je zrakoplov mirno in varno mogel manevrirati in se končno tudi usidrati. Navdušenje v Gradcu je velikansko.

n Nad dva milijona sardel so zadnje dni vjeli ribiči v tržaškem in puljskem zalivu. Mreže so se trgale od teže. Blago je šlo v različne tovarne za ribje konzerve.

n Kazen božja. „Bog ne plača vsake sobote, pa vendar nobenemu ne ostane dolžan“, ta pregovor se je izkazal te dni zopet v bližini Vražčina na Hrvaškem. Kakor poroča spletski „Puk“, so delali zidarji s svojimi pomočniki na hiši nekega postilničarja po imenu Mihaliča, ko se je približala huda nevihta s treskom in močnim nalivom. Pred dežjem so se umaknili zidarji in delavci v rečeno hišo. Tem so se razgovarjali o vsem mogočem. Dva zidarja Štefan Prelič in Stefan Hrženjak sta začela prodajati navzočim svojo modrost, da ona dva sta prepričana, da pri blisku ne vlada Bog, ampak samo elektrika in sta se posmehovala ostalim, ki so trdili, da je vse odvisno od volje božje. Pa — groza in strah — kar naenkrat trešči v hišo, kjer so se pomenkovali in obadva zidarja, ki sta se hotela z Bogom norčevati, obležita mrtva na tleh. Ostali so bili silnega strahu le omamljeni. To naj bi bil svarilen opomin vsem bogokletnežem. Bog je res neskončno usmiljen, pa tudi neskončno pravičen.

n Slovenci v Jeruzalem. Tudi Slovenci bodo skupno romali v Jeruzalem, in sicer je napovedan njihov prihod v sveto mesto za dne 7. septembra prihodnjega leta. Letos so romali v Jeruzalem Poljaki.

n Velezdajski proces proti Srbom v Zagrebu je po dolgih obravnava vendar le enkrat končan. Velezdaje je bilo obtoženih 53 Srbov. Državni pravdnik je bil predlagal pet smrtnih obsodb, vendar sodni dvor ni izrekel nobene smrtno obsodbe. Dva obtožena sta bila obsojena v 12-letno težko ječo, edem v osemletno, trije v sedemletno, šest v šestletno, devetnajst pa v petletno težko ječo. Ostalih 22 je bilo oproščenih. Stroški obravnave znašajo 70 tisoč Kron in jih bodo morali plačati vsi obtoženci, tudi oproščeni. Ob proglasitvi obsodbe so se bali resnih izgredov, zato so spravili v Zagreb veliko število policije in orožnikov. Občinstvo pa je ostalo mirno.

n Novo preganjanje katoliške cerkve na Francoskem se bliža. Vlada namerava prepovedati vse zasebne šole in prisiliti vse otroke, da morajo obiskovati državne brezverske šole, kjer se bodo iz posebnih knjig učili zasmehovati Boga in cerkev. Francoski škofje so izdali krasen pastirski list, v katerem pravijo, da so pripravljeni pretrpeti raje najhujše muke, kakor da bi se udali krivičnim postavam in strogo prepovedujejo, da bi katoliški stariji

pošiljali svoje otroke v državno brezversko šolo. Vladi ne bo ostalo drugega kakor da rabi silo, vendar bo težko kaj opravila; ljudstvo pa drži zvesto s svojimi škofji.

n **Soprog prestolonaslednica** Franca Ferdinanda je bila od cesarja povzdignjena v stan vojvodinje z naslovom visokost.

n **Vinska trgateg v Sv. Križu** začne dne 11. oktobra. Lepega in dozorelega grozdja bo precej in obeta se dobra pijača. V Bregu je pa trgateg po večini že končana.

n **Pekarski vajenec ubit.** V soboto ob eni uri ponoči so spravili v tuk. bolnišnico petnajstletnega Jožefa Živic iz Velikega Doba, vajenca pri peku Ivanu Ferfolja v ulici Giulia. Mislijo se je, da ima fant vnetje slepega črevesa. Ko so ga pa zdravniki natančno pregledali, so spoznali, da temu ni tako, ampak da je dečku črevo počilo. Ko so ga vprašali, odkod da ima tako poškodbo, ni hotel iz početka nič povedati, konečno je pa le priznal, da ga je pred štirimi dnevi njegov gospodar udaril po trebuhu z železno palico, s kakoršno mešajo ogenj v peči. Isto je izjavil fant tudi policijskemu višjemu komisarju Dr. Mlekušu. Še isto noč je bil pek Ferfolja prijel in postavljen na razpolago deželnega sodišča. Ubogemu tepenemu fantu pa ni bilo več pomoči, že v nedeljo zjutraj je revež umrl.

n **Velika nesreča v Gradiški.** V četrtek minolega tedna se je v mirodilnici (drogeriji) „Zlati križ“ v Gradiški unel in razpočil benzinski motor in vse podlopje je bilo koj v plamenu. En mladenič je, dasi ožgan, vendar zbežal na cesto, kjer se je zgrudil na tla. Po lestvicah, ki so jih bili nastavili ognjegasci, so se nekateri stanovanjci rešili iz gorečega poslopja. Pa se niso mogli rešiti vsi. Lastnika mirodilnice so našli v razvalinah vsega ožganega, revež je umrl v ognju. Pomočnika Olivotto so pa dočili se živega iz ognja in ga prenesli v goriško bolnišnico, kjer je pa po groznih mukah umrl. Poslopje je do cela uničeno.

n **Na nemški gimnaziji v Kočevju,** je letos vpisanih samo 136 rednih dijakov. Gimnazija ima letos sedem razredov in je v sedmem razredu samo 8 dijakov.

n **PROŠNJA!** Drage Štajerke in ljubi Štajerci, ki bivate v Trstu in tudi drugi dobro misleči, spomnite se s kakim darom zidanja nove farne cerkve **lurške Matere Božje v Rajhenburgu** na Štajerskem. Marija Vam bode obilno poplačala. Darove sprejema tudi upravništvo „Zarje“, Trst, via Poste 9. Zemljak.

Iz okolice.

o **Iz Barkovlj.** Nenavadno slavnost smo obhajali na rožniviško nedeljo v naši župniji. Tukajšnja precej zgodovinska bratovščina sv. rožnega venca in njena procesija je poznana v tržaski okolici. Letošnji praznik pa je imel biti še slovesnejši. Bratovščina si je namreč omislila nov večji kip rožniviške Kraljice. Mojstersko delo je izvršil kipar Moroder v sv. Urhu na Tirolskem. — K prazniku nas je pripravil veleč. p. Klement Grampovčan iz sv. Gore. Njegovim primernim in jedernatim govorom so poslušavci sledili prav pazljivo. V svoje govore je vpletal prav zanimive in mikavne podatke iz svojega misijonskega delovanja med slovenskimi premogokopi na Nemškem. Slikal nam je razmere katolikov živečih med protestanti na Pruskem ter navduševal k verskemu življenju, kakoršno evete med nemškimi katoliki in katerega žal pri nas Slovencih toliko pogrešamo. Te njegove besede so padle — kakor upamo — na rodovitna tla. Udeležba pri sv. Obhajilu je bila obilna in, kar je bilo posebno tolažljivo, je bila mladina lepo zastopana. Obred blagoslovljenja je bil ganljiv. Vršil se je po slovesni sv. maši. Pevski zbor „Adrije“, ki je še vedno vnet tudi za cerkveno petje, je najprej zapel eno Marijino pesem, naker se je vršilo blagoslovljenje novega kipa. Marsikateremu je zaigrala solza v očeh ob milih zvokih Marijinih pesmi in ob pogledu na milo obličje rožniviške Kraljice, obdane od začaranih sveč in okrašene od toliko svežih cvetličnih šopkov, da se je moglo res reči, da je z rožami venčana. — Zadnja želja pa se nam ni izpolnila. Svečana procesija z novim kipom je morala radi neugodnega vremena izostati. Ostalo pa nam je trdno upanje, ki je res tolažilno v naših verskomlačnih časih, da ljudstvo, ki se deluje in se žrtvuje za čast Marije, še ni propalo!

Vestnik S. K. S. Z.

Špopolnujemo v zadnji številki „Zarje“ priobčene vrstice glede naslovljanja pisem na S. K. S. Z. v T. Vsa pisma kakor tudi priglasila novih članov naj se pošilja na naslov: Ferjančič Josip, Trst ulica delle Poste 9. Zvezina društva naj javljajo Zvezi vse svoje prireditve. Vsa naša društva prejmejo v kratkem okrožnico glede tesnejše organizacije, o kateri se name-rava razpravljati na zborovanju zastopnikov vseh naših društev, ki bo sklicano še to jesen. Na istem se določijo tudi članarina za društva, katere noče odbor samolastno določevati. Podporni člani, ki imajo plačati podporne članarine 4 K na leto, naj pošiljajo isto na naslov: Ažman Anton, višji c. kr. fin. respic. v pok., Trst ulica Fabbio Severo št. 17-V.

Dolžnost vseh naših somišljenikov je, da podpirajo gmotno S. K. S. Z. Brez žrtev ne more biti uspeha.

Nasa društva v Istri.

V nedeljo dne 17. t. m. priredi kat. izobraž. društvo v Loki, župnija Predloka, veselico s petjem, govorom deklamacijami in igro, ki se prične ob 3 in pol popoldne. Člani bližnjih bratskih društev in somišljeniki se uljudno vabijo na obisk; saj so tudi naši Ločani v velikem številu udeležili se prireditve bratskih društev. Veselica se vrši na prostem; v slučaju slabega vremena se seveda ne vrši in se prenese na poznejši čas. Ob lepem torej na svidenje v nedeljo v Loki!

Znaki Slov. kršč. Soc. Zveze.

Prodajalna katol. tisk. društva v Trstu, ulica delle Poste 9, ima v razprodaji lične društvene znake za člane in društva vseh zvez. Znaki so zelo prikladni in stanejo 70 vin. s poštnino 80 vin. Priporočamo vsem somišljenikom in somišljenicam, da si omislijo znake.

Prodajalna

„Katol. tiskovnega društva v Trstu“
priporoča

VELIKO OBLIKO
VŽIGALIC za OBMEJNE SLOVENCE

Cena zavoju K 1.20.

NOVA
Družinska pratika

za leto 1910

z obilo zanimivo vsebino

je ravno kar izšla

in jo je vdobiti v prodajalni

„Katol. tiskovnega društva v Trstu“
v TRSTU, ulica delle Poste 9.

Cena 24 vin. s poštnino 34 vin. — Razprodajalcem popust.

Tiskovine za čč. župne urade
priporoča

Prodajalna „kat. tisk. društva“
v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnic; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za ženine in neveste; Liber intentionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulatorum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

Za svete misijone

priporoča prodajalna

katoliškega tiskovnega društva
v TRSTU
lepe misijonske podobice.

KUPUJTE

„Užigalice v korist
obmejnim Slovencem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učiteljstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

— — KNJIGOVEZNICO — —

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vežanje in prevezanje misalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez
TRST. — Ulica Cecilia št. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA,
delavnica za vsa cerkvena dela
v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Kupite čevlje

pri poštenem slovenskem čevljarjem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA

likerjev v sodčkih in butiljkah

JAKOB PERHAYC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerno. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Novo pogrebno podjetje

VIA VINCENZO BELLINI ŠT. 13.

Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb, ter prodajalnico mrtvaških predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetlic, vencev in cvetlic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.

se je preselilo

V CORSO ŠT. 49
blizu lekarne Rovis. (piazza Goldoni)

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj urad v Trstu, ulica delle Poste 9.

Sprejema hranilne vloge, za kojih varnost jamčijo vsi člani zadruge, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem, cenjenim nad tri milijone kron.

od vsakoga in jih polmesečno **4 1/2%** in na 60 dnevno odpoved po 4 3/4%
obrestuje po brez kakega odbitka za rentni da-

vek, katerega plača hranilnica sama, tako, da dobijo vlagatelji odloženih 100 K na leto čistih obresti 4 50 v, oziroma 4 K 75 v. Posojila daje le svojim. Urađuje se vsak delavnik od 9—12 ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne. V uradu pri sv. Ivanu se urađuje delavnik od 5—7 ure zvečer, ob nedeljah od 11—12 ure dopoldne.

Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

— v TRSTU, ulica delle Poste št. 9. —

Telefon 2326

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Častito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomicne sveče kg á K 1.80. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadiło (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadiłnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stanji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za čč. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitičih in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in cerkvenih potrebščin vsake vrste.